

Письмова перевірка знань передбачає виконання студентами таких завдань: відповіді на поставлені теоретичні запитання, лінгвістичний аналіз, стилістичні вправи, написання словникових диктантів, переклад текстів економічного характеру з російської мови українською, укладання словників економічних термінів, виконання контрольних вправ із української орфографії та пунктуації з метою перевірки самостійної роботи студентів, написання рефератів, письмових робіт (анотація, твір, складання зразків ділових паперів тощо).

За часом проведення розрізняємо:

- вхідний (стартовий) контроль, який дозволяє виявити рівень грамотності студентів, якість знань, необхідних для активного вивчення дисципліни;
- поточний, який здійснюється на кожному занятті в усній або писемній формі і є оцінкою ефективності навчання студентів;
- тематичний контроль (проводиться за темами);
- модульний контроль (проводиться у два етапи);
- підсумковий контроль (визначає якість оволодіння програмним матеріалом із навчальної дисципліни, проводить у формі усного заліку і оцінюється за двобальною шкалою «зараховано» і «не зараховано»).

До нетрадиційних методів контролю знань відносимо тестування. Перевага тестового контролю над традиційними полягає в тому, що за допомогою тесту можна оперативно перевірити знання студентами теоретичного матеріалу, а також з'ясувати рівень їх умінь і навичок, виявити систематичність підготовки студента до заняття, забезпечує об'єктивність оцінки і повне охоплення контролем знань студентів. Добре продумана і розроблена система тестів дає змогу ефективно контролювати навчальний процес з метою внесення потрібних коректив у навчальну діяльність.

Л. С. Козловська, канд. філ. наук, доцент
кафедри української мови та літератури

КОМП'ЮТЕРНИЙ ТЕСТ У СИСТЕМІ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ НА ЗАНЯТТЯХ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Сучасний світовий інформаційний простір є найбільш яскравим виявом багатомірної взаємодії технічного прогресу зі словом. Сьогодні українська літературна мова поширює функціону-

вання на нову для себе сферу — сферу людино-машинного спілкування, виконуючи нове для себе завдання комп'ютерної автоматизації суспільного інтелекту. Ми спостерігаємо, що комп'ютери стають так само доступними, як друкарські машинки чи телефони; що з кожним кроком технічної думки користувачі отримують доступ до значних обчислювальних потужностей (*Рафаэл Б. Думающий компьютер. — М: Мир, 1979. — С. 230*). З одного боку, перед фахівцями постає завдання розроблення й використання україномовних інформаційних технологій (інтерфейс, програми, сайти і web-сторінки Інтернету тощо) з метою активного і достойного входження країни у глобальний інформаційно-технологічний простір. З другого боку, українська літературна мова, що від природи є явищем гуманітарним, поступово починає працювати на суто технічній ниві. Якщо застосувати цю тезу у сфері вищої економічної освіти, то стає зрозумілим, що студент повинен протягом навчання в університеті отримати неперервну гуманітарну підготовку, в основі якої лежить ідея національне свідомої цілісної особистості. На думку вчених, вища школа має пропонувати єдину науку про Людину, поєднуючи гуманітарні й природничі наукові знання. Досягти цієї високої мети, спираючись на рівень шкільної підготовки (із української мови зокрема), неможливо. Тому перед викладачем постає завдання: активно залучати у педагогічний дискурс нові технології, перетворювати комп'ютер на рівноправного учасника такого діалогу, по суті, використовувати сучасні комп'ютерні технології у курсі української мови.

Оновлення, безперечно, вимагає методика навчання мови, її зміст, форми та прийоми. Ми повинні зруйнувати одноманітність, зацікавити студента набувати лінгвістичні знання не відірвано від інших, а у комплексі, використовуючи свої уміння й навички з галузі інформатизації. Відзначимо, що комп'ютерний тест як одна із можливих форм навчання мови, не викликає однозначного схвалення фахівців-лінгвістів. Але його сміливо можна зарахувати до тієї групи активних засобів навчання, що, за визначенням фахівців-педагогів, використовують для перевірки та контролю рівня знань студентів з курсу.

На жаль, кількість практичних занять з української мови (усього 7) не дозволяє у повному обсязі індивідуалізувати діалог між викладачем і студентом. Система підсумкового контролю важлива, проте не слід забувати про зростаючу вагу поточної оцінки, яка дає можливість підтримувати своєчасний зворотний зв'язок, підвищувати ефективність навчального процесу. Саме

тут комп'ютерний тест стає незамінним помічником викладача, допомагаючи у проведенні постійного експрес-контролю, швидкого, інформативного, навчально-розвиваючого.

Вчасне, кожне із занять, що входять до I і II модулів курсу української мови, є підсумковим з окремої теми (орфографія, фразеологія, термінологія і лексикографія тощо). На наш погляд, специфікою тесту є його комплексний характер: і щодо змісту, і щодо форми. Він повинен поєднувати у собі суто тестові завдання, які вимагають в основному автоматичного відтворення здобутих знань. Не забудемо й про відомий ефект інтуїтивного вибору рішення. І поруч повинні пропонуватись творчі завдання, які б сприяли самостійній роботі студента, виявляли його лінгвістичні можливості, підвищували мовну культуру сучасної молоді людини. Фахове спрямування може бути обов'язковим, але не нав'язливим елементом таких розробок. Крім того, кожен тест як форма поточного і підсумкового контролю одночасно має містити завдання для актуалізації знань студентів з попередніх тем або з тих, що є найбільш проблемними для групи студентів (напр., правопис іншомовних слів, переклад адміністративно-канцелярських кліше тощо).

Таким чином, комп'ютерний тест повинен зайняти належне місце у загальній системі модульного контролю знань з курсу української мови. Він сприятиме систематизації процесу навчання і контролю за ним, дасть викладачеві можливість об'єктивно оцінити знання, студентові допоможе виявити мовну ахіллесову п'яту і позбавитись її. Комп'ютерний тест може стати однією з тих сучасних психолого-педагогічних Форм, яка стимулюватиме студентів до здорового змагання за справжні знання.

І. А. Колесникова, канд. філ. наук, доцент
кафедри української мови та літератури

МІСЦЕ КУРСУ ЗАГАЛЬНОГО ТЕРМІНОЗНАВСТВА В СУЧАСНІЙ УНІВЕРСИТЕТСЬКІЙ ОСВІТІ

Характерною вимогою сучасної університетської освіти є високий рівень володіння рідною мовою, без знання якої неможливо говорити про належну фахову підготовку. Хороше знання національної мови випускником КНЕУ забезпечить у майбутньому захист національного мовного простору, бо мова, за словами бранка Розенцвейга, — це «щось більше, ніж кров».